

Ustawa o publicznym transporcie zbiorowym : komentarz / Agata Nodzak. – Stan prawny: styczeń 2023. – Warszawa, 2023

Spis treści

O autorce	XV
Wykaz skrótów	XVII
Wykaz literatury	XXV
Wprowadzenie	XXXI
Ustawa z dnia 16 grudnia 2010 r. o publicznym transporcie zbiorowym	1
Dział I. Przepisy ogólne	3
Art. 1. [Zakres przedmiotowy]	3
I. Wprowadzenie	3
II. Geneza	4
III. Zakres regulacji	5
Art. 2. [Wyłączenie stosowania]	7
I. Wprowadzenie	7
II. Rodzaje transportu wyłączone spod regulacji PublTranspZbU	7
Art. 3. [Stosunek do przepisów UE]	8
I. Wykaz aktów prawa UE dotyczących regularnego przewozu osób	9
II. Geneza unijnych regulacji dotyczących regularnego przewozu pasażerskiego	10
III. Rozporządzenie (WE) Nr 1370/2007	11
IV. Inne rozporządzenia UE	11
V. Zastosowanie TransDrogU	16
Art. 4. [Objaśnienie pojęć]	16
I. Wprowadzenie	20
II. Dworzec a przystanek komunikacyjny	21
III. Pojęcie publicznego transportu zbiorowego	23
IV. Przewóz o charakterze użyteczności publicznej	26
V. Przewozy pasażerskie w ramach publicznego transportu zbiorowego	27
VI. Strona podmiotowa realizacji publicznego transportu zbiorowego	32
VII. Zrównoważony rozwój publicznego transportu zbiorowego	36
VIII. Rodzaje transportu	37
IX. Integracja transportu zbiorowego	40

Art. 5. [Zasady i podstawy odbywania publicznego transportu zbiorowego]	41
I. Wprowadzenie	42
II. Zasada konkurencji regulowanej	42
III. Podstawy realizacji publicznego transportu zbiorowego	43
Art. 6. [Podstawy prawne transportu wykonywanego przez operatora]	43
I. Uwagi ogólne	44
II: Warunki do spełnienia	45
III. Uprawnienia	45
Art. 6a. [Żądanie ograniczenia przetwarzania danych]	48
Dział II. Organizacja publicznego transportu zbiorowego	51
Rozdział 1. Organizator publicznego transportu zbiorowego	51
Art. 7. [Organizator]	51
I. Definicja legalna organizatora	53
II. Właściwość organizatora	55
III. Formy współpracy organizatorów	56
IV. Porozumienia gmin, powiatów i województw	57
V. Związki komunalne, związki powiatów i związki metropolitalne	60
VI. Dofinansowanie działalności jako forma współpracy w zakresie publicznego transportu zbiorowego	62
VII. Samorząd województwa jako organizator transportu zbiorowego	65
VIII. Organizacja transportu zbiorowego na szczeblu centralnej administracji publicznej	66
IX. Spory o właściwość a realizacja zadań w zakresie publicznego transportu zbiorowego	66
X. Organizacja publicznego transportu zbiorowego realizowanego w strefie transgranicznej	67
XI. Organy wykonujące zadania organizatora	68
Art. 8. [Zadania]	68
Rozdział 2. Plan zrównoważonego rozwoju publicznego transportu zbiorowego	71
Art. 9. [Jednostki odpowiedzialne za opracowanie planu transportu]	71
I. Planowanie rozwoju jako jedno z zadań organizatora	72
II. Plan transportowy jako akt prawa miejscowego	74
Art. 9a. [Plan transportowy związku metropolitalnego]	76

I. Plan w związku	77
II. Kluczowa nowelizacja	77
Art. 10. [Ogłoszenie]	77
I. Zagadnienia wprowadzające	78
II. Formy publikacji informacji o projekcie	78
III. Zakres danych zawartych w ogłoszeniu	81
IV. Udział społeczeństwa w opracowaniu projektu planu transportowego	81
V. Plan transportowy ministra - etap opiniowania	82
Art. 11. [Projekty planu transportu]	83
I. Spójność planów transportowych	83
II. Aktualizacja planu transportowego	84
Art. 12. [Plan transportu]	86
I. Zakres przedmiotowy planu transportowego	88
II. Ograniczenia zakresu swobody prawotwórczej organizatora	97
III. Upoważnienie ustawowe dla ministra ds. transportu - wzór planu transportowego	100
Art. 13. [Uchwalenie projektu planu transportu]	100
I. Etapy procedury	102
II. Uzgodnienia i opinie	102
III. Potrzeby transportowe „małych gmin"	105
IV. Publikacja planu transportowego	105
V. Plan transportowy ministra	107
Art. 14. [Odpowiednie stosowanie przepisów]	108
Rozdział 3. Organizowanie publicznego transportu zbiorowego	109
Oddział 1. Zasady ogólne	109
Art. 15. [Zasady organizowania publicznego transportu zbiorowego]	109
I. Pojęcie i zakres zadania w zakresie organizowania publicznego transportu zbiorowego	110
II. Ustalanie wykazu przystanków i dworców oraz warunków i zasad korzystania z nich	113
Art. 15a. [Zintegrowany system taryfowo-biletowy na terenie związku metropolitalnego]	115
I. Integracja usług transportowych	115
II. Integracja taryfowo-biletowa na obszarze związku metropolitalnego	117
Art. 16. [Opłaty za korzystanie z przystanków]	118
I. Zakres przedmiotowy regulacji	119

II. Zasada niedyskryminacji	120
III. Ustalanie stawki opłat za korzystanie z przystanków i dworców nienależących do gminy	124
IV. Ustalanie stawki opłat za korzystanie z przystanków i dworców należących do JST	124
V. Uchwała w sprawie opłat za korzystanie z przystanków i dworców należących do JST jako akt prawa miejscowego	128
VI. Waloryzacja opłat	129
VII. Opłaty jako dochód budżetu jednostki samorządu terytorialnego	130
Art. 17. [Stosowanie przepisów o transporcie kolejowym]	131
Art. 18. [Zadania własne gminy]	132
Oddział 2. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego	134
Art. 19. [Wybór operatora]	134
I. Zagadnienia ogólne	134
II. Realizacja publicznego transportu zbiorowego w formie samorządowego zakładu budżetowego	138
Art. 20. [Brak prawa wyłącznego]	139
Art. 20a. [Zakres umowy]	141
Art. 21. [Specyfikacja istotnych warunków zamówienia]	142
I. Dokumenty zamówienia - warunki ogólne	143
II. Potrzeby osób niepełnosprawnych i osób o Ograniczonej zdolności ruchowej	144
III. Zasady jakości i efektywności ekonomicznej	147
IV. Brak prawa wyłącznego a dokumentacja zamówienia	148
V. Umowa o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego w dokumentacji zamówienia	148
Art. 22. [Umowa o świadczenie usług]	149
I. Tryb bezpośredniego zawarcia umowy na gruncie rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007	150
II. Przesłanki bezpośredniego zawarcia umowy w PublTranspZbU	153
Art. 22a. [Wyłączenie zastosowania przepisów]	162
I. Nowelizacja PublTranspZbU z 22.3.2018 r.	162
II. Pojęcie wojewódzkich przewozów pasażerskich w transporcie kolejowym	163
III. Zakres stosowania rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007 do bezpośredniego zawierania umowy o świadczenie usług w wojewódzkich kolejowych przewozach pasażerskich	164

Art. 22b. [Negocjacje]	164
Art. 23. [Termin publikacji ogłoszenia]	166
I. Obowiązek ogłoszenia	167
II. Termin ogłoszenia	168
III. Sposób ogłoszenia	169
IV. Treść ogłoszenia	170
V. Zmiana informacji po dokonaniu ogłoszenia	171
Art. 23a. [Wniosek o wydanie opinii w zakresie oceny zgodności zamiaru bezpośredniego zawarcia umowy z przepisami prawa UE lub ustawy]	172
I. Uwagi ogólne	172
II. Dodatkowy środek ochrony prawnej	173
Art. 24. [Zakres przedmiotowy umowy]	175
Art. 25. [Szczegóły umowy]	177
I. Charakter umowy o świadczenie usług przewozów pasażerskich w zakresie publicznego transportu zbiorowego	179
II. Czynności poprzedzające zawarcie umowy	180
III. Czas obowiązywania umowy	181
IV. Treść umowy	183
Art. 26. [Utrata płynności finansowej]	196
I. Pojęcie płynności finansowej	196
II. Obowiązek informacyjny operatora	198
III. Rozwiązanie umowy	198
Art. 27. [Umowa na podstawie rozporządzenia (WE) Nr 1370/2007]	199
Art. 28. [Zaświadczenie]	200
Art. 29. [Śmierć osoby fizycznej]	205
Oddział 3. Potwierdzenie zgłoszenia przewozu	208
Art. 30. [Zgłoszenie przewozu]	208
I. Zagadnienia wprowadzające	209
II. Wymogi formalne zgłoszenia	209
III. Uiszczenie opłaty	212
IV. Braki formalne zgłoszenia	212
V. Zgłoszenie zamiaru wykonywania przewozu w transporcie kolejowym	213
Art. 31. [Transport kolejowy, przewóz osób, decyzja]	213

I. Uwagi ogólne	213
II. Obowiązek informacyjny	214
Art. 32. [Korzystanie z przystanków]	216
I. Uwagi ogólne	217
II. Tryb uzgadniania zasad korzystania z przystanków komunikacyjnych i dworców	217
III. Forma uzgodnień	220
IV. Obowiązki informacyjne przewoźnika	222
Art. 33. [Decyzja odmowna]	222
I. Uwagi ogólne	223
II. Decyzja odmowna i sankcje	223
III. Znaczenie zgłoszenia	224
Art. 34. [Potwierdzenie zgłoszenia przewozów]	225
I. Tryb wydania potwierdzenia przewozu	226
II. Potwierdzenia zgłoszenia przewozu	226
III. Terminy	227
IV. Treść potwierdzenia przewozu	228
V. Termin ważności potwierdzenia zgłoszenia przewozu i wypisu	229
VI. Rozkład jazdy i tryb jego zatwierdzenia	230
VII. Opłaty	233
Art. 35. [Obowiązki przewoźnika]	235
I. Uwagi ogólne	236
II. Uprawnienia i obowiązki przewoźnika	237
III. Cofnięcie potwierdzenia zgłoszenia przewozu	238
IV. Wygaśnięcie potwierdzenia zgłoszenia przewozu	243
Art. 36. [Stosowanie art. 29]	247
I. Uwagi ogólne	247
II. Rozróżnienie przewozów	248
Art. 37. [Wygaśnięcie porozumienia]	248
I. Uwagi ogólne	249
II. Brak formuły współpracy	249
Art. 38. [Delegacja dla ministra]	250
I. Uwagi ogólne	251
II. Współpraca międzyresortowa	251
III. Konkretnie rozporządzenie	253
Oddział 4. Centralna Ewidencja Przewoźników	253
Art. 39. [Ewidencja]	253
I. Uwagi ogólne	253

II. Ewidencja	254
III. Zakres podmiotowy i przedmiotowy ewidencji	254
IV. System teleinformatyczny	255
Art. 40. [Gromadzone dane]	256
I. Uwagi ogólne	257
II. Obowiązki organizatora	257
III. Forma przekazywanych informacji	258
Art. 41. [Jawność danych]	259
I. Uwagi ogólne	259
II. Zakres dostępu do informacji	259
III. Kwalifikacja informacji	260
Art. 42. [Usunięcie danych]	261
I. Uwagi ogólne	261
II. Usunięcie danych	261
Rozdział 4. Zarządzanie publicznym transportem zbiorowym	263
Art. 43. [Zadania organizatora]	263
I. Uwagi ogólne	264
II. Zakres przedmiotowy zarządzania publicznym transportem zbiorowym	264
III. Kontrola i ocena usług	265
IV. Administrowanie systemem informacji pasażerskiej	267
V. Unijne wymogi	268
VI. Współpraca organizatora z zarządcą infrastruktury kolejowej	269
Art. 44. [Okoliczności uniemożliwiające wykonanie umowy]	270
I. Uwagi ogólne	271
II. Sytuacje uniemożliwiające wykonywanie usług przewozowych	272
Art. 44a. [Zakres i warunki wykonywania przewozu]	273
I. Uwagi ogólne	274
II. Zmiana umowy	274
Art. 45. [Podmioty uprawnione do kontroli]	275
I. Uwagi ogólne	276
II. Uprawnienia kontrolerów	276
III. Formalności	277
Rozdział 5. Funkcjonowanie publicznego transportu zbiorowego	279
Art. 46. [Zasady funkcjonowania]	279
I. Pojęcie funkcjonowania publicznego transportu zbiorowego	281
II. Katalog zasad	282

III. Właściwe oznakowanie	283
IV. Taryfy i cennik	285
V. Określenie miejsc	286
VI. Aspekty ekologiczne	287
VII. Rozdzielenie funkcji	288
Art. 47. [Regulamin przewozu]	289
I. Uwagi ogólne	289
II. Charakter regulaminu	290
Art. 48. [Informacja o skargach i reklamacjach]	294
I. Uwagi ogólne	294
II. Formuła informacji	295
Art. 49. [Informacje przekazywane marszałkowi województwa]	296
Rozdział 6. Finansowanie przewozów o charakterze użyteczności publicznej	299
Art. 50. [Finansowanie przewozów]	299
I. Uwagi ogólne	300
II. Pobieranie przez operatora lub organizatora opłat w związku z realizacją usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego	300
III. Rekompensata z tytułu utraconych przychodów lub poniesionych kosztów	301
IV. Udostępnienie środków transportu jako forma rekompensaty	306
V. Finansowanie świadczenia usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego udzielonych w trybie art. 19 ust. 1 pkt 2 i 3 PublTranspZbU	307
VI. Finansowe wsparcie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej	307
Art. 50a. [Ceny za usługi przewozowe]	309
i. Uwagi ogólne	310
II. Ceny jedynie w publicznym transporcie	310
Art. 50b. [Ceny maksymalne]	312
Art. 51. [Źródła]	313
I. Uwagi ogólne	313
II. Warunki finansowania	314
Art. 52. [Rekompensata]	315
I. Uwagi ogólne	316
II. Rozsądny zysk	316
III. Wytyczne resortu	318

Art. 53. [Wniosek o rekompensatę]	319
I. Uwagi ogólne	319
II. Wniosek i inne dokumenty	320
Art. 54. [Weryfikacja wniosku operatora]	321
I. Uwagi ogólne	321
II. Ocena wniosków	322
Art. 55. [Formy rekompensaty]	323
I. Uwagi ogólne	323
II. Dotacja z budżetu państwa	323
Art. 56. [Rozwinięcie]	324
I. Uwagi ogólne	324
II. Dotacja przedmiotowa	325
Art. 57. [Rozwinięcie]	325
I. Uwagi ogólne	325
II. Rola kas rejestrujących	326
Art. 58. [Prowadzenie oddzielnych rachunkowości]	327
I. Uwagi ogólne	327
II. Oddzielna rachunkowość	327
Art. 58a. [Sporządzenie oddzielnego bilansu oraz rachunku zysków i strat]	328
I. Uwagi ogólne	328
II. Dodatkowe obowiązki	328
Dział III. Skarga i kary pieniężne	331
Rozdział 1. Postępowanie skargowe	331
Art. 59. [Prawo do wniesienia skargi]	331
I. Zagadnienia wprowadzające	331
II. Stosowanie trybu bezkonkurencyjnego a ocena jego zgodności z prawem	333
III. Legitymacja prawna do wniesienia skargi do WSA na czynności organizatora	335
Art. 60. [Termin, wysokość wpisu]	340
I. Kryterium właściwości miejscowej WSA	341
II. Termin wniesienia skargi do WSA	342
III. Tryb wnoszenia skargi	344
Art. 61. [Uwzględnienie skargi]	345

I. Zarzuty i skargi	345
II. Naruszenie przepisów prawa UE lub PubITranspZbU	347
Rozdział 2. Kary pieniężne	349
Art. 62. [Tryb nakładania kar pieniężnych]	349
I. Uwagi ogólne	349
II. Administracyjne kary pieniężne w transporcie drogowym	350
III. Stosowanie TransDrogU	352
IV. Limity kar	352
V. Brak kary	353
Art. 63. [Rozwinięcie]	354
I. Uwagi ogólne	354
II. Przestanki do kary	355
Art. 64. [Odpowiedzialność operatora lub przewoźnika]	356
I. Uwagi ogólne	357
II. Sankcje	357
III. Charakterystyka deliktów administracyjnych	358
IV. Tryb nakładania administracyjnych kar pieniężnych	361
V. Wymiar administracyjnych kar pieniężnych	362
Art. 65. [Przeznaczenie kar pieniężnych]	362
I. Uwagi ogólne	362
II. Przeznaczenie kar	362
Dział IV. Zmiany w przepisach obowiązujących	365
Art. 66-76. (pominięte)	365
Art. 77. [Doprecyzowanie pojęcia]	365
Dział V. Przepisy przejściowe i końcowe	367
Art. 78. [Ważność uprawnień]	367
I. Charakter i zakres przepisów przejściowych	368
II. Okres ważności dotychczasowych uprawnień	369
Art. 79. [Obowiązywanie dotychczasowych przepisów]	370
I. Wykonywanie przewozów pasażerskich na podstawie TransDrogU	371
II. Definicja transportu w TransDrogU	371
III. Wydawanie zezwoleń	372
IV. Wyłączenie przepisów w sprawie potwierdzenia zgłoszenia przewozu	373
V. Przepisy szczególne	375
VI. Umowy	376

Art. 80. [Rekompensata]	377
Art. 81. [Stosowanie kas rejestrujących]	378
Art. 82. [Zaświadczenie]	378
I. Zaświadczenia	379
II. Zwolnienie z obowiązku posiadania zezwolenia	380
Art. 83. [Dotychczasowe rozkłady jazdy]	382
I. Pojęcie uzgodnionych rozkładów jazdy w przepisach prawa	382
II. Interpretacja art. 83 PublTranspZbU w orzecznictwie	383
Art. 84. [Termin wydania planu transportowego]	384
I. Uwagi ogólne	384
II. Pierwsze plany	385
Art. 85. [Termin dokonania zgłoszenia]	385
Art. 86. [Termin przekazania informacji o skargach i reklamacjach]	386
Art. 87. [Termin obowiązywania dotychczasowych ulg na przejazdu]	387
I. Uwagi ogólne	388
II. Przejazdy z ulgą	388
Art. 88. [Przekazywanie sprawozdań]	389
Art. 89. (pominięty)	389
Art. 90. [Wejście w życie ustawy]	390